

Grażyna Szwat-Gyłybowa

Bibliografia

KSIĄŻKI

- *W kręgu bułgarskiej groteski (o twórczości Jordana Radiczkowa)*, SOW, Warszawa 1991, ss 121.

- *Haeresis bulgarica w bułgarskiej świadomości kulturowej XIX i XX wieku*, SOW, Warszawa 2005, ss. 335.

Wydanie bułgarskie: *Haeresis bulgarica в българското културно съзнание на XIX и XX век*, прев. В. Деянова, Университетско издателство св. Климент Охридски, София 2010, сс. 350.

[recenzje: Dorota Gołek-Sepetliewa Grażyna Szwat-Gyłybowa, *Haeresis bulgarica w bułgarskiej świadomości kulturowej XIX i XX wieku*. „Pamiętnik Słowiański” 2006, t. LVI, z. I, ss. 119-122; Илия Пачев, Гражина Шват-Гъльбова. *Haeresis bulgarica в българското културно съзнание на XIX и XX в.* „Българистика. Bulgarica. „Иформационен бюлетин” 2009, бр. 18, с. 109-112; Надежда Драгова, Релефът на модерната българска литература, „Литературен вестник”, бр.19/2010, 26.05-01.06 2010, с. 6; Дечка Чавдарова, *Концептуализацията на богомилството в българската култура през погледа на полска българистка*. (*Haeresis Bulgarica*. Grażyna Szwat-Gyłybow. Warszawa, 2005. Slawistyczny Ośrodek Wydawniczy), „Литературна мисъл” 2011/2, сс. 11.]

- *Leksykon tradycji bułgarskiej*, red. G. Szwat-Gyłybowa, Warszawa 2011, ss. 375. (wspólnie z E. Drzewiecką et al.)

REDAKCJA NAUKOWA

Książki:

- *Kultura - Język- Komunikacja. Problemy globalizacji i kultur narodowych*, Warszawa 2001. (wspólnie z A. Z. Makowieckim)

- *Przemilczenia z relacjach międzykulturowych*, Warszawa 2008, ss.513. (wspólnie z J. Goszczyńską)

- *Bunt tradycji-tradycja buntu. Księga jubileuszowa dedykowana prof. Krzysztofowi Wrocławskiemu*, Warszawa 2008, ss. 409. (wspólnie z M. Bogusławską)

- *Znaczące przestrzenie Słowiańszczyzny*, Warszawa 2010, ss. 360. (wspólnie z J. Goszczyńską)

- *Leksykon tradycji bułgarskiej*, Warszawa 2011, ss. 375.

Redakcja Czasopism:

- „*Slavia Meridionalis*”

- t. 5, 2005; *Obecność historii we współczesnych kulturach południowych Słowian*, ss. 317. (wspólnie z J. Sujecą, K. Wrocławskim)

- t. 7, 2007; *Mity, stereotypy, motywy wędrowne na Bałkanach*, ss. 228.
- t. 8, 2008; *Cudze/własne na obszarze kultur południowosłowiańskich*, ss. 420. (wspólnie z L. Moroz-Grzelak)
- t. 11, 2011; *Problematyczne dziedzictwo bałkańskie*, ss. 362. (wspólnie z L. Moroz-Grzelak,
- „Prace Filologiczne. Seria Literaturoznawcza”, współredakcja roczników 2008-2012.

ARTYKUŁY:

1. *Narrator w prozie J.Radickowa z lat sześćdziesiątych*, (w:) *Od Wisły do Maricy*, Kraków 1981, s. 239-248.
2. *Funkcja groteski w prozie J.Radickowa z lat sześćdziesiątych*, „Pamiętnik Słowiański”, t.XXXI, 1981, s. 127-146.
3. *Regionalizm w prozie J. Radickowa*, (w:) *Kategorie peryferii i centrum w kształtowaniu się kultur narodowych*, red. T. Dąbek-Wirgowa, Warszawa 1986, s. 211-218.
4. *O czarnym nurcie w ekspresjonizmie bułgarskim*, (w:) *Powstanie wrześnie 1923 roku w literaturze bułgarskiej*, red. T. Dąbek-Wirgowa, Warszawa 1987, s. 31-47.
5. *Й. Радичков и магическият реализъм*, (w:) *Доклади от Втори международен конгрес по българистиката*, red. T. Žeczew, K. Kujumdžijew, S. Chadžikosew, София 1988, t. 12, s. 479- 484,
6. *1989 - rok pierwszy i ostatni samizdatu w Bułgarii*, „Ex libris. Życie Warszawy”, wrzesień 1990 r. (pod pseudonimem Ewa Ptaszyńska).
7. *Opowiadania Radickowa jako świadectwo historyczne*, (w:) *Studia o literaturze i folklorze Słowian*, red. T. Dąbek-Wirgowa i in., Warszawa 1991, s. 229- 234.
8. *Europa i Orient w świetle bułgarskiej prozy wspomnieniowej XIX stulecia*, (w:) *Kategoria Europy w kulturach słowiańskich*, red. T. Dąbek-Wirgowa i A.Z. Makowiecki, Warszawa 1992, s. 169-173.
9. *Stereotyp Turka w piśmiennictwie bułgarskim XIX stulecia a grzechy europejskiego orientalizmu*, (w:) *Kategoria narodu w kulturach słowiańskich*, pod red. T. Dąbek-Wirgowej i A. Z. Makowieckiego, Warszawa 1993, s. 71-76.
10. *Literatura jako narzędzie zła*, (w) *Kategoria dobra i zła w literaturach słowiańskich*, red. T. Dąbek-Wirgowa i A. Z. Makowiecki, Warszawa 1994, s. 121 – 126.
11. *Literatura bułgarska po przełomie*, „Arkusze”, czerwiec 2000, s. 1-2.
12. *Bojan Obretenow i jego rekapitulacja ideologii bułgarskiego odrodzenia narodowego*, (w:) *Między kulturą niską a wysoką - zjawiska językowe, literackie, kulturowe (pamięci prof. dr hab. Teresy Dąbek-Wirgowej)*, red. M. Korytkowska, G. Minczew, Z. Darasz, Łódź 2001, s. 141-151.

13. **Bułgarscy misjonarze globalizacji**, (w:) *Kultura - Język - Komunikacja. Problemy globalizacji i kultur narodowych*, red. G. Szwat-Gyłybowa i A. Z. Makowiecki, Warszawa 2001, s. 109-116.

14. **Mag i uzdrowiciel (czyli projekt badań nad tym, jak kultura bułgarska uczy odzyskać, zachować i nie stracić zdrowia)**, „Studia Litteraria Polono-Slavica” 2001, nr 6; *Morbus, medicamentum et sanus. Choroba, lek i zdrowie*, red. J. Faryno, s. 121-126.

15. **Bulgarian Literature as a Reflection of Cultural Consciousness. A Postscript to the Great Heresy** (w:) *The National Idea as a Research Problem*, red. J. Sujecka, Warszawa 2002, s. 161-172

16. **Bułgarscy „Czciciele Calunu” (wokół problemu nadinterpretacji)**, „Pamiętnik Słowiański” nr LII, 2002, s. 3-19
Przedruk w języku bułgarskim: *Метаморфозите на българските неогностици (към проблема за свръхинтерпретацията)*, (w:) *Балканските идентичности в българската култура*, red. H. Аретов, София 2003, s. 209-228; Dostępny na stronie <http://www.ilit.bas.bg/bi>

17. **Pytanie o *conditio bulgarica* w kontekście mitu bogomilskiego**, (w:) *Problemy tożsamości kulturowej w krajach słowiańskich (Jej formy i przemiany)*, pod red. J. Goszczyńskiej, Warszawa 2003, s. 7-25.

Przedruk w języku bułgarskim: *Бъпросът за *conditio bulgarica* в контекста на богомилския мит*, „Литературна мисъл” бр. 2, 2005, s. 113-124.

18. **Antona Donczewa dwie opowieści o świętych i męczennikach gnozy**, „Pamiętnik Słowiański”, nr LIII, 2003, s. 33-45.

19. **Паметта на историята. Една равносметка на Стефан Цанев**, „Литературна мисъл” бр. 1-2, 2003, s. 112-121; <http://www.slovar.org/c18/pari/schwat.htm>
- **Паметта на историята. Една равносметка на Стефан Цанев**, (w:) Пари. Думи. Памет, съст. Р. Заимова и Н. Аретов, София 2004, s. 245-269.
- **Пamięć historii. Rozrachunek Stefana Canewa**, „Slavia Meridionalis” nr 5, 2005, s. 97-110.

20. **Inspiracje teozoficzne. Przypadek Petyra Dynowa i jego biografa Atanasa Sławowa**. (w:) *Problemy tożsamości kulturowej w krajach słowiańskich (Jej formy i przemiany)*. 2, pod red. J. Goszczyńskiej, Warszawa 2004, s. 87-108.

21. **Bogomilstwo - wielki temat kultury bułgarskiej w prozie Emiliana Stanewa**, (w:) *Wielkie tematy kultury w literaturach słowiańskich*, t.6, red. I. Malej i Z. Tarajło-Lipowska, Wrocław 2005, s. 91-100.

22. **Mnemotechnika Petyra Dynowa**, „Południowosłowiańskie Zeszyty Naukowe. Język. Literatura. Kultura” nr 2, 2005, s. 139-150.

23. **Projekt desekularyzacji kultury bułgarskiej w czasach Żiwkowowskich?**, (w:) *Slavica leguntur. Aktualne problemy badawcze slawistyki*, red. J. Królak i J. Molas, Warszawa 2006, s. 333-341.

24. *Wiedza lokalna i uniwersalna*, „Literatura na świecie”, nr 3-4, 2006, s. 138-148.
25. *Balkan - „wynaleziona” przestrzeń narodowa Bułgarów*, "Slavia Meridionalis" nr 7, 2007, s. 109-122.
26. *Bułgarska mitologia narodowa z perspektywy polskich badaczy*, "Slavia Meridionalis" nr 7, 2007, s. 207-216.
27. *Bogomilstwo jako kategoria kulturowa w nowoczesnym dyskursie tożsamościowym Słowian południowych (o potrzebie badań porównawczych)* (w:) *Z polskich studiów slawistycznych. Literaturoznawstwo. Kulturologia. Folklorystyka. Prace na XIV Międzynarodowy Kongres Slawistów w Ochrydzie 2008*, red. L. Suchanek i K. Wrocławski, Warszawa 2008, s. 221-229.
28. *Paradygmaty bułgarskich misjonizmów*, (w:) *Mozaika religijna Bałkanów*, red. M. Walczak, Toruń 2008, s. 159-166.
29. *Bułgarów podróż w głąb czasu - inspiracje orfickie* (w:) *Bunt tradycji - tradycja buntu. Księga dedykowana prof. Krzysztofowi Wrocławskiemu*, red. M. Bogusławska, G. Szwat-Gyłybowa, Warszawa 2008, s. 273-282.
30. *O szczególnym przypadku przemilczenia w relacjach Bułgara z Europą* (w:) *Przemilczenia z relacjach międzykulturowych*, red. Joanna Goszczyńska, G. Szwat-Gyłybowa, Warszawa 2008, s. 271-284.
31. *Kilka słów o przemilczeniu*, (w:) *Przemilczenia z relacjach międzykulturowych*, red. G. Szwat-Gyłybowa, Joanna Goszczyńska, Warszawa 2008, s. 9-19.
32. *O poezji Krystio Pastuchowa*, „Fraza” nr 3-4, 2008, s. 61-65.
33. *Nasze pismo – ich księgi – nasze słowo. Funkcjonalizacje tradycji cyrylometodejskiej w Bułgarii*, „Slavia Meridionalis” 2008, t. 8, s. 342-364.
34. *The Lonely Sceptic. Bulgarian culture in the trap of its neo-Manichaeian tradition*, „Sprawy Narodowościowe. Seria nowa” 2009/34, s. 27-40.
35. *Присъствието/отсъствието на българската книга в Полша*, "Wiener slawistisches Jahrbuch", t. 55, Wiedeń 2009, s. 131-138.
36. *Batak. Miejsce pamięci w bułgarskiej świadomości zbiorowej* (w:) „Borussia”, t. 46, 2009, s. 7-27.
37. *Българските изгорени книги. За конфронтацията на оралната и писмата култура в периода на българското национално възраждане* (w:) *Преходи и граници*, съст. П. Карагъзов, Ю. Стоянова, София 2009, сс.199-207.
38. *Humanistyka dla przyszłości, czy przeszłość humanistyki*, "Nauka" nr 1, 2009, s. 120-121
39. *Богомilstwo. (Самотността на скептика. Българската култура в капана на собствената неоманихейска традиция)* (w:) *Концепти на българската култура*, ред.

Д. Чавдарова, Университетско издателство "Епископ Константин Преславски", Шумен 2010, с. 136-154.

40. *O palimpseście kultury* (w:) *Zabawy pożyteczne prozą*, Wydawnictwo UW, red. E. Wiśniewska-Bem, Warszawa 2010, s. 300-306.

41. *Panowanie osmańskie w bułgarskiej refleksji o kulturze narodowej*, *Południowosłowiańskie zeszyty naukowe*, nr 7, 2010, s. 179-188.

42. *Batak – ein Erinnerungsort im bulgarischen kollektiven Bewusstsein*, „Südosteuropa Mitteilungen” 1/2011, s. 36-48.

43. *Królewska rodzina, święta prorokini (wyrocznia) i dwór. Czy jest z czego się śmiać?*, w: *Komunistyczni bohaterowie*, t. 1: *Tradycja, kult rytuał*, red. M. Bogusławska, Z. Grębecka, E. Wróblewska-Trochimiuk, Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego – Wydawnictwo LIBRON, Warszawa – Kraków 2011, s. 167-177.

44. *Още веднъж за Батак. Версията на Антони Пьотровски*, w: *Истина, мистификация, лъжа в славянските езици, литератури и култури*, съст.) Найда Иванова, Елена Дараданова, Витка Делева, Диляна Денчева, Райна амберова, Албена Стаменова, Мартин Стефанов, София 2011, s. 697-704.

45. Гłos w dyskusji panelowej: *Język religii. Między bezradnością a wolą mocy*, [w:] *Wokół języka religii. Konstrukcje i destrukcje tożsamości*, red. Ewa Golachowska, Anna Zielińska, Sławistyczny Ośrodek Wydawniczy, 2011, s. 27-32.

46. Гłos w dyskusji panelowej: *The Somewhat Outdated and Seemingly Avant-Garde Nature of the Ongoing Discourse on Interdisciplinarity* (w:) *The Humanities Today and the Idea of Interdisciplinary Studies*, ed. B. Bokus, Warszawa 2011, s. 300-302.

47. *Изобретени емоции и практическия разум. Казусът – „България”*, w: *Първа радост е за мене. Емоционалното съдържание на българската национална идентичност: исторически корени и съвременни измерения*, ред. Н. Данова, П. Бояджиева, Р. Заимова, съст. Н. Аретов, София 2012, с. 254-266.

48. *(Nie)konwencjonalny trakt outsidera. O dylematach bułgarskich intelektualistów*, (w:), *Topografia tożsamości*, t. 2, red. B. Zieliński, Agata Firlej, Wojciech Józwiak, Poznań 2012, ss. 37 – 46.

49. *Междуконфесионален размисъл върху есето на Калин Янакиев „Постистория на душата. Културата на „последните времена”* (w:) *Славяните, общество, религия, култура. Юбилеен сборник в чест на 60-годишнината на професор дфн Панайот Карагьозов*, ред. Й. Гощинска, Т. Леонтиева, Б. Биолчев и др., съст. К. Бахнева, А. Бурова, Е. Дараданова и др., София 2012, с. 317-327.

PUBLIKACJE POPULARNONAUKOWE (wybór):

1. **1989 - rok pierwszy i ostatni samizdatu w Bułgarii**, „Ex libris. Życie Warszawy”, wrzesień 1990 r. (pod pseudonimem Ewa Ptaszyńska).
2. **Ягелонският университет**, „Европа” 1994, nr 8, s. 37 - 38.
3. **Literatura bułgarska po przełomie**, „Arkusze”, czerwiec 2000, s. 1-2.
4. **Swetozar Eldyrow, Katolicy w Bułgarii 1878-1989. Studium historyczne**, Sofia 2002, ss 816, (w:) „Przegląd Powszechny” 2003, nr 4/980, s. 159-163.
5. **Wiedza lokalna i uniwersalna**, „Literatura na świecie” 2006, nr 3-4, s. 138-148.
6. **O poezji Krystio Pastuchowa**, „Fraza” 2008, nr 3-4, s. 61-65.
7. **Humanistyka dla przyszłości, czy przyszłość humanistyki**, „Nauka” 2009, nr 1, s. 120-121.
8. **The Somewhat Outdated and Seemingly Avant-Garde Nature of the Ongoing Discourse on Interdisciplinarity** (w:) *The Humanities Today and the Idea of Interdisciplinary Studies*, ed. B. Bokus, Warszawa 2011, s. 300-302.

INNE

1. **Demokracja” - niezależna gazeta bułgarska (wywiad z Jordanem Wasilewem)**, „Obóz” nr 18, 1990, s. 115-117, wspólnie z I. Gyłybowem
2. **Bułgaria - nowa mapa polityczna**, „Obóz” nr 18, 1990, s. 144-146.
3. **Teresa Dąbek - Wirgowa**, „Pamiętnik Słowiański” nr XLIX, 1999, s. 70-72.
4. **Joanna M. Rapacka. Wspomnienie**, „Obóz” nr 38, 2001, s. 41-42.
5. **O spotkaniu Wielkiej Nocy z Bożym Narodzeniem. Uwagi o pielgrzymce Jana Pawła II w Bułgarii, 23-26 maja 2002**, „Przegląd Powszechny” nr 5, 2003, s. 285.
6. **Кратък спомен за Петър Динев и тринадесетте тома „Българско народно творчество”** (w:) *Спомени и размисли за Петър Динев. 100 години от рождението му*, ред. С. Бояджиева, Л. Грашева, К. Михайлова, С. Стойкова, К. Топалов, София 2010, с. 196-198.-290.

PRZEKŁADY

- B.Papazow, *Nadeżda*, „Dialog” nr 8, 1987.
- A.Żeljazkowa, *O rzetelności niektórych źródeł historycznych*, „Obóz” nr 18, 1990.
- Ż. Żelew, *„Faszyzm”, czyli biografia pewnej książki*, „Obóz” nr 19, 1990.
- Ż. Żelew, *Balkany a przestrzeń europejska*, „Obóz” nr 24, 1992, s. 103-108, wspólnie z I. Gyłybowem.